

สารสนเทศสื่อรัก: รูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลใน บริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย¹

Matchmaking Information : Types of Personal Digital Information in a Context of Gay Men Online Dating

ปัทสรา อาษา²

Papatsara Arsa

ทรงพันธ์ เจิมประยงค์³

Songphan Choemprayong

บทคัดย่อ

การใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์นับเป็นบริบทที่ทำให้เกิดการสร้าง จัดเก็บ และใช้ประโยชน์สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลอย่างเห็นได้ชัด แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์เป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้กลุ่มชายรักชายมีโอกาสเจอกันแทนการพบกันแบบตัวต่อตัว ซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการ งานวิจัยนี้มุ่งศึกษารูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในบริบทการใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบบันทึกประจำวันและการสัมภาษณ์จากผู้ใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรักษาในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายที่ใช้งานแอปพลิเคชัน ประกอบด้วย ข้อความตัวอักษร

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต เรื่องการเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย

² สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์และสาขานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; Library and Information Science Program, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

³ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; Department of Library Science, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

(ได้แก่ ข้อความอธิบายตัวตน ข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีและข้อมูลการติดต่อ) ภาพนิ่ง (ได้แก่ ภาพตนเอง ภาพที่มีนัยทางเพศ ภาพบันทึกหน้าจอและอีโมติคอน และสติ๊กเกอร์) และภาพเคลื่อนไหว (ได้แก่ วิดีโอคอล) รูปแบบของสารสนเทศเหล่านี้มีความสัมพันธ์ต่อวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในการจัดการสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล

คำสำคัญ: สารสนเทศดิจิทัล สารสนเทศส่วนบุคคล ชายรักชาย แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์

Abstract

Using online dating applications is a unique context that manifestly creates, stores, and utilizes personal digital information. Online dating applications are popular among gay men to increase an opportunity to meet each other whereas face-to-face meetings may post certain limitations. This study investigates types of personal digital information in the context of the use of online dating application among gay men. Fifteen gay men residing in Bangkok metropolitan area provided data via personal diaries and semi-structured interviewing. As a result, types of personal digital information created and used by gay men in online dating situation include textual objects, still images, and moving images. Textual objects consist of profile descriptions, instant messages, and contact information. Still images in this context cover self-portraits, sexually explicit images, screenshots and emoticons & stickers. Video call is the only type of moving image found in this study. These types of information to some extents relate to objectives and strategies in managing personal digital information.

Keywords: Personal Digital, Personal Information, Gay Men, Online Dating Application

บทนำ

สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลเป็นสิ่งสะท้อนอัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล (Blackwell, Birnholtz & Abbott, 2014) เป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้เห็นความเป็นมาของชีวิต (Ubois, 2013) และเป็นผลพวงที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ที่มนุษย์มีกับสื่อออนไลน์ สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลมีความเป็นพลวัตสูง กล่าวคือ สารสนเทศเหล่านี้มีคุณลักษณะที่สามารถปรับเปลี่ยน (Modifiability) และโอนย้ายได้ (Transferability) อยู่เสมอ (Kim, 2013) ยกตัวอย่างเช่น ผู้เขียนข้อความลงในบล็อก (Blog) หรือแสดงข้อคิดเห็นลงในสื่อสังคมออนไลน์สามารถแก้ไขตัดแปลงข้อความได้ แม้ข้อความได้เผยแพร่สู่สาธารณะแล้ว เป็นต้น

สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลมีความเกี่ยวเนื่องกับการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่าย ทำให้การบันทึกกิจกรรมในชีวิตประจำวันสามารถทำได้ในหลายรูปแบบและเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และพื้นที่จัดเก็บสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นและจัดเก็บจึงมีจำนวนมหาศาลและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (Ashenfelder, 2013) ในขณะเดียวกันสารสนเทศเหล่านี้ก็มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น อีเมลเนื้อหาและข้อคิดเห็นบนสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ ข้อความที่ส่งผ่านโทรศัพท์มือถือ (MIM : Mobile instant messaging) เอกสารข้อมูลส่วนตัว (Personal records) ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลสุขภาพ ข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น (Kim, 2013; Lindley, Marshall, Banks, Sellen, & Regan, 2013; Lynch, 2013; Sinn, Syn, & Kim, 2011; Wingo, 2012) อย่างไรก็ตาม การเลือกสร้างและใช้งานรูปแบบของสารสนเทศมีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานเทคโนโลยีที่ใช้ความสะดวกในการใช้งาน มารยาททางสังคม เป็นต้น

รูปแบบของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล นอกจากจะสะท้อนที่มาของการสร้างสารสนเทศดิจิทัลเหล่านี้ ยังมีผลต่อกลยุทธ์และวิธีการในการรวบรวม เก็บรักษา และเผยแพร่ การทำความเข้าใจรูปแบบของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศส่วนบุคคล ซึ่งถือเป็นแนวคิดของการให้บริการสารสนเทศที่มีความท้าทายมากกว่าการให้บริการสารสนเทศที่อยู่ในรูปของสารสนเทศในองค์กรทั่วไป เนื่องจากสารสนเทศเหล่านี้มีโครงสร้างที่หลากหลายและซับซ้อน อีกทั้งการจัดการสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลมักไม่มีแบบแผนที่ชัดเจนที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง การจัดเก็บ การเผยแพร่ และการทำลาย

สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลเกิดขึ้นได้ในทุกกิจกรรมของชีวิต รวมถึงในบริบทการหาคู่ออนไลน์ที่กำลังได้รับความนิยมในหมู่ผู้ใช้สารสนเทศปัจจุบันการหาคู่ออนไลน์เป็นที่นิยมอย่างมากในสังคมชายรักชายทั่วโลก เพราะช่วยเปิดโอกาสให้ชายรักชายได้พบเจอกลุ่มคนที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน (Couch & Liamputtong, 2008; Shum, Svensson, & Svensson, 2014) วัตถุประสงค์การใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายมีหลากหลาย เช่น เพื่อพบปะผู้คน เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดและความเบื่อหน่ายเพื่อความสนุกสนาน เพื่อใช้นัดเจอกัน เพื่อแสวงหาคู่นอน เพื่อแสวงหาความรักแบบโรแมนติก เป็นต้น

แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์อนุญาตให้ผู้ใช้แอปพลิเคชันเผยแพร่ภาพประจำตัวของตนเอง และอนุญาตให้เข้าถึงภาพประจำตัวของผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นได้ นอกจากนี้แอปพลิเคชันยังอนุญาตให้ผู้ใช้ส่งข้อความหาผู้ใช้คนอื่นที่ตนสนใจสนสัมพันธ์ด้วยได้ บัญชีผู้ใช้แอปพลิเคชันหนึ่งๆ จะสามารถเพิ่มภาพประจำตัวได้มากกว่าหนึ่งภาพในบัญชีผู้ใช้แอปพลิเคชันจะอนุญาตให้ป้อนข้อมูลส่วนตัวและข้อความอธิบายตัวตน เช่น รสนิยมทางเพศ งานอดิเรก บุคลิกภาพของชายรักชายที่สนใจ เป็นต้น การสืบค้นผู้ใช้รายอื่นจะแสดงผลตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ เช่น อยู่ใกล้กับผู้ใช้งานมากที่สุด (Nearby location) เป็นต้น นอกจากนี้ ระบบยังสามารถค้นหาผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ต้องการ เช่น ประเทศหรือเมืองที่อยู่อาศัย ความชื่นชอบ งานอดิเรก เป็นต้น ทั้งยังสามารถค้นหาผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นจากระบบจับคู่ (Matching) ที่ประมวลผลด้วยชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์ที่จะช่วยเสนอแนะผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมากที่สุดให้ (Fiore; et al., 2010)

ข้อดีของการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ คือ ใช้งานได้สะดวกรวดเร็วผ่านโทรศัพท์มือถือโดยไม่มีข้อจำกัดของเวลาหรือสถานที่มาเป็นอุปสรรคในการพบปะผู้ใช้ที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้งานแอปพลิเคชันที่ผู้ใช้สารสนเทศต้องคำนึงถึง คือ การหลอกลวงที่เกิดขึ้นในกระบวนการใช้แอปพลิเคชัน เช่น ใช้รูปภาพหลอกลวง ปลอมแปลงข้อมูลส่วนตัว หลอกลวงให้เสียทรัพย์ เป็นต้น (Couch & Liamputtong, 2008; Tikkanen & Ross, 2000)

แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ที่ได้รับความนิยมจากประชากรทุกเพศทุกวัยทั่วโลกอย่าง Tinder มีจำนวนผู้ใช้งานกว่า 50 ล้านคน (Smith, 2016) สถาบันวิจัย Pew

Research รายงานว่าประชากรวัยผู้ใหญ่ร้อยละ 15 ในสหรัฐอเมริกาใช้บริการแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ (Smith & Anderson, 2016) ในขณะที่สถาบันวิจัย Juniper ได้ศึกษาสภาวะการณ์และคาดการณ์ว่าในปี ค.ศ. 2016 ตลาดธุรกิจการหาคู่จะเติบโตมากขึ้น ส่งผลให้การหาคู่ออนไลน์จะยิ่งพัฒนาและเติบโตต่อไปในอนาคต (Bradbury & Karney, 2010) ธุรกิจแอปพลิเคชันหาคู่ผ่านอุปกรณ์สื่อสารมีแนวโน้มเติบโตขึ้นมูลค่า 2.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยแอปพลิเคชันส่วนใหญ่ให้บริการฟรี แต่จะคิดค่าใช้จ่ายหากผู้ใช้แอปพลิเคชันต้องการบริการพิเศษ (Freemium) (Jayakumar, 2012) แอปพลิเคชัน Jack'd มีผู้ใช้จำนวน 5 ล้านคนทั่วโลก (Bonos, 2016; Buddies, 2016) ในขณะที่แอปพลิเคชัน Grindr มีผู้ใช้จำนวน 4 ล้านคนทั่วโลก (Grindr, 2015) และแอปพลิเคชัน Hornet มีผู้ใช้จำนวน 2.4 ล้านคนทั่วโลก (Hornet, 2014) สำหรับประเทศไทย ยังไม่มีการประเมินจำนวนผู้ใช้บริการหาคู่ออนไลน์อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามจากการสังเกตเบื้องต้นผ่านสื่อสารมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า การหาคู่ออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสังคมไทย โดยเฉพาะในกลุ่มชายรักรักชาย

ความนิยมที่เพิ่มขึ้นนี้ ทำให้จำนวนสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นจากการใช้งานมีจำนวนมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นด้วย ถึงแม้ว่าในบางบริบท อาจมีการตั้งข้อสังเกตว่าการจัดการสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลอย่างเป็นระบบนั้นอาจไม่มีความจำเป็น เนื่องจากโดยทั่วไปการจัดการสารสนเทศเหล่านี้มักเป็นไปอย่างไม่มีแบบแผน แต่เมื่อพิจารณาผลพวงที่จะได้รับตามมา หากมีการจัดการสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลอย่างมีแบบแผน อาจปรากฏในกรณีที่เมื่อผู้ใช้บริการต้องการรู้พื้นความทรงจำเก่าเกี่ยวกับประสบการณ์การหาคู่ที่ผ่านมา เช่น การพบกันครั้งแรก การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ คำพูดที่ประทับใจ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนแต่เป็นโอกาสที่การจัดการสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่มีแบบแผนจะช่วยตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การหาคู่ออนไลน์ในกลุ่มชายรักรักชาย เป็นบริบทที่ทำนายสำหรับการศึกษารูปแบบของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล เนื่องจากสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลเป็นองค์ประกอบหลักในการหาคู่ออนไลน์ และมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้งาน เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สามารถประเมินได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการหาคู่ครอง เพื่อนคุย หรือคู่นอน เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่ใช้ในการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายในกรุงเทพมหานคร เพื่อทำความเข้าใจขอบเขตของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในบริบทของการเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล และจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการออกแบบระบบและพัฒนาบริการที่ช่วยสร้างระบบการเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการใช้งานของผู้ใช้บริการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่ใช้งานในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายที่ใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษารูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในบริบทของการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายในเขตกรุงเทพมหานคร รูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในที่นี้หมายถึง สารสนเทศดิจิทัลที่ครอบคลุม อักขระตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในสื่อดิจิทัลไฟล์ภาพที่ใช้งานผ่านสื่อดิจิทัล และไฟล์วิดีโอที่เป็นสื่อประสมของภาพและเสียง

การหาคู่ออนไลน์ในที่นี้หมายถึง การเข้าถึงและใช้งานแอปพลิเคชันที่ออกแบบมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการพบปะและแสวงหาความสัมพันธ์ส่วนตัวกับบุคคลอื่นทั้งที่อยู่ในรูปของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เว็บไซต์และแอปพลิเคชันในอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ Grindr Hornet และ Jack'd

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบบันทึกประจำวันและการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษารูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรักษา ทั้งนี้การวิจัยนี้ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ของการเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายอีกด้วย

การกำหนดผู้เข้าร่วมวิจัยใช้การสุ่มแบบตามสะดวก (Convenience sampling) ผ่านการเชิญชวนบนแอปพลิเคชันและการติดต่อส่วนบุคคลในลำดับแรก จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบบอกต่อ (Snowball sampling) จนกระทั่งได้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 15 คน คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ ผู้ที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์มากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์ สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ มีอายุในช่วงอายุ 20-40 ปี พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ไม่จำกัดอาชีพและไม่ใช่งานเพื่อการโฆษณาสินค้าหรือบริการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกประจำวันของผู้เข้าร่วมการวิจัยและแนวคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การเก็บข้อมูลเริ่มจากให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยบันทึกประจำวันเกี่ยวกับการใช้งานแอปพลิเคชันรวมถึงเหตุการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์ โดยไม่จำกัดรูปแบบการบันทึก ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจำนวน 7 คน เลือกใช้การเขียนบันทึกผ่านไดอารีออนไลน์ อีก 7 คนใช้วิธีการบันทึกเสียง และอีก 1 คนใช้ทั้งวิธีการเขียนบันทึกไดอารีออนไลน์และบันทึกเสียง การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้แนวคำถามตามแนวทาง Micro-moment Timeline (Dervin, 1983) เพื่อช่วยให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้อย่างรอบด้าน ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยให้สัมภาษณ์โดยนัดพบตัวต่อตัวจำนวน 11 คน และให้สัมภาษณ์ออนไลน์โดยใช้เสียง จำนวน 3 คน และสนทนาในกลุ่มสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่จำนวน 1 คน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ Nvivo Pro 11 (Qualitative data analysis software) โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหาบทถอดความ (transcribe) ด้วยการถอดคำแบบสรุป และจัดกลุ่มการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive reasoning) ให้รหัสข้อมูล (Coding scheme) โดยจับใจความประเด็นสำคัญ (themes) และถอดข้อความประโยคสำคัญ (Quote) ตามประเด็นเนื้อหาที่ปรากฏในไฟล์เสียงสัมภาษณ์ จากนั้นจึงทดสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เข้าร่วมการวิจัย 1 ท่าน ตรวจสอบว่าการจัดกลุ่มข้อมูลข้างต้นครอบคลุมและตรงตามเรื่องราวที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยถ่ายทอด ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดไปตามแนวทางที่ได้ปรับและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรักษาในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายที่ปรากฏในการวิจัย พบว่าจำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่ ข้อความตัวอักษร ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ทั้งนี้การใช้งานสารสนเทศทั้ง 3 ประเภทสามารถอธิบายได้ผ่านบริบทย่อย (sub-context) ของการนำไปใช้อยู่ 3 บริบทสำคัญ ได้แก่ การอธิบายตัวตน การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์

โดยภาพรวม รูปแบบของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลทั้ง 3 รูปแบบปรากฏในบริบทย่อยทั้ง 3 บริบท ยกเว้นภาพเคลื่อนไหวที่ปรากฏเฉพาะในบริบทของการสนทนาผ่านแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์เท่านั้น ในปัจจุบันแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ยังจำกัดการใช้ภาพเคลื่อนไหวในการอธิบายตัวตนและการสนทนาภายในแอปพลิเคชัน

การรายงานและอภิปรายผลการศึกษาในครั้งนี้ ได้จำแนกตามรูปแบบของสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่ปรากฏ 3 ประเภทเป็นสำคัญ

ข้อความแทนใจ : สนทนาผ่านตัวอักษรด้วยข้อความตัวอักษร

สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในรูปแบบข้อความตัวอักษร หมายถึง อักษรตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในสื่อดิจิทัล ข้อความตัวอักษรที่ปรากฏว่ามีการใช้งานในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย ประกอบด้วย ข้อความอธิบายตัวตนข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีและข้อมูลการติดต่อ

1. ข้อความอธิบายตัวตน

ข้อความอธิบายตัวตน หมายถึง ข้อความตัวอักษรที่ปรากฏในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ใช้เพื่อใส่ข้อความบรรยายคุณลักษณะของตนเองลงบนหน้าโปรไฟล์ เป็นข้อความแนะนำตนเองให้กับผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นภายใต้ข้อกำหนดของจำนวนตัวอักษรที่จำกัดข้อความอธิบายตัวตนเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การอธิบายตัวตนในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาของข้อความอธิบายตัวตนที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง แต่จะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวทั้งหมด สาเหตุที่ไม่เปิดเผยข้อมูลทั้งหมดแต่แรก อาจเป็นเพราะต้องการดึงดูดให้ผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นสนใจตนเองและนำไปสู่

การเริ่มทักทายและสนทนาต่อไป อย่างไรก็ตาม หากผู้เข้าร่วมการวิจัยเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดแต่แรก อาจส่งผลให้อีกฝ่ายไม่สนใจตนเองเท่าที่ต้องการ ทั้งนี้ จากการศึกษาของ Brand, Bonatsos, D'Orazio, & DeShong (2012) พบว่า ข้อความอธิบายตัวตนจะดึงดูดใจผู้ใช้งานแอปพลิเคชันได้ หากอีกฝ่ายรู้สึกพึงพอใจภาพประจำตัวของผู้ใช้แอปพลิเคชันรายนั้นอยู่แล้ว และจะยิ่งประทับใจมากขึ้นกว่าเดิมอีกเมื่อได้อ่านข้อความอธิบายตัวตน เป็นที่น่าสนใจว่าไม่มีผู้เข้าร่วมการวิจัยรายใดใช้ปัจจัยในเรื่องความปลอดภัยส่วนบุคคลสร้างข้อความอธิบายตัวตนในบริบทการหาคู่ออนไลน์

ต้น (นามสมมติ) อายุ 30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อปริญญาเอกใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ Hornet และ Jack'd เพื่อหาเพื่อนและหาความสัมพันธ์แบบเพื่อน ปัจจุบันต้นมีคณูใจแล้ว ผู้วิจัยขอให้ต้นเล่าถึงพฤติกรรมกรรมการประเมินผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นผ่านข้อความอธิบายตัวตนต้นเล่าว่า ตนมักประเมินผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นผ่านข้อความอธิบายตัวตนมากกว่าภาพหนึ่ง

“การให้แคปชัน [Caption] ทั้งอายุ อาชีพ หรือพวก Biography เล็กๆ น้อยๆ ก็เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจในการเลือกเก็บข้อมูลเหมือนกัน ไม่ใช่แค่ภาพ บางทีการให้ข้อมูลบางอย่างอย่างคำว่า เรออยากได้รักแท้ แล้วถ้ามีคีย์เวิร์ด [keyword] คำว่า ต้องการหารักแท้ อันนี้ก็น่าจะเป็นความเป็นไปได้ที่เราจะโอเค บางอันรูปแช่บจริง แต่เขียนว่า Just for fun เราก็อโอเค [เสียงสูง] ลบทิ้ง”

ข้อความอธิบายตัวตนที่ปรากฏในการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายมักจะมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่

- 1) ข้อความที่แสดงวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เช่น การตั้งชื่อประจำตัวที่แจ้งวัตถุประสงค์ของการหาคู่หรือลักษณะของคู่ที่แสวงหา อาทิ “I am therapist” ที่สื่อให้เห็นจุดประสงค์ในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อเสนอขายบริการนวด เป็นต้น
- 2) ข้อความที่แสดงเงื่อนไขหรือคุณลักษณะของคู่ที่สนใจ เช่น “เกิน 30 ห้ามทัก” ที่สื่อให้เห็นว่าไม่ชอบคนที่อายุมากกว่า 30 ปี เป็นต้น
- 3) อีโมติคอนที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกเช่น “” ที่แสดงให้เห็นว่าแข็งแรง หรือ “” ที่แสดงให้เห็นว่าสดใสร่าเริง เป็นต้น

เมื่อต้องการจัดเก็บข้อความอธิบายตัวตน ผู้เข้าร่วมการวิจัยมักบันทึกหน้าจอ (capture) จากหน้าโปรไฟล์ของผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นให้อยู่ในรูปแบบภาพหนึ่ง

และเก็บไว้ในโทรศัพท์มือถือ จากนั้นจึงจะกลับไปดูหรือส่งต่อไปให้เพื่อนหรือสำรองไว้ใน
แหล่งจัดเก็บอื่น และเมื่อใช้งานรูปภาพหน้าจอก็มีเนื้อหาเป็นข้อความอธิบายตนแล้วเสร็จ
ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการแล้ว ผู้ใช้งานอาจลบภาพหนึ่งนั้นออกจากโทรศัพท์มือถือ

ประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ ผู้เข้าร่วมการวิจัยมักไม่ใช้วิธีการคัดลอก
ข้อความเมื่อต้องการจัดเก็บหรือส่งต่อข้อความอธิบายตัวตน แต่ใช้การบันทึกหน้าจอแล้ว
เลือกส่งต่อเป็นภาพหนึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า การบันทึกหน้าจอเป็นวิธีการเก็บรักษา
สารสนเทศดิจิทัลที่สะดวกมากกว่าการคัดลอกข้อความที่ต้องอาศัยความพยายามในการ
กำหนดจุดคัดลอกซึ่งเป็นไปตามหลักการการใช้แรงให้น้อยที่สุด (Principle of least effort)
(Zipf, 1949) ประกอบกับข้อจำกัดในการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์บางแอปพลิเคชัน
ที่ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานบันทึกข้อความของผู้ใช้รายอื่นได้ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบดังกล่าว
อาจมีผลต่อวิธีการเก็บรักษาและการค้นหาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลหลายประการ
โดยเฉพาะในด้านพื้นที่จัดเก็บและความสามารถในการค้นคืนได้ (Retrievability)

2. ข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันที

ข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันที หมายถึง ข้อความตัวอักษรที่เกิดขึ้นจาก
บทสนทนาที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันแลกเปลี่ยนกันในกล่องสนทนา เนื้อหาของสารสนเทศดิจิทัล
ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลส่วนตัว เช่น อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง การศึกษา อาชีพ ความสนใจ เป็นต้น
ข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ
การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์

ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะสนทนาเรื่องราวที่ทำให้ต่างฝ่ายต่างได้รู้จักกันมากขึ้น
เป็นช่องทางหลักที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันใช้หาคู่ออนไลน์เช่นเดียวกับข้อความอธิบาย
ตัวตน ผู้เข้าร่วมการวิจัยใช้การบันทึกหน้าจอเป็นวิธีการเก็บรักษาข้อความสนทนา
แบบโต้ตอบทันที ภาพบันทึกหน้าจอจะไปปรากฏอยู่ในอัลบั้มภาพในโทรศัพท์มือถือ ผู้เข้าร่วม
การวิจัยหลายรายเล่าว่าตนมักส่งภาพบันทึกหน้าจอก็มีเนื้อหาแสดงข้อความเกี่ยวพาราสี
ระหว่างตนและอีกฝ่ายไปให้เพื่อนดู เพราะต้องการแบ่งปันความรู้สึกดี ในขณะที่ผู้เข้าร่วม
การวิจัยบางรายบันทึกภาพหน้าจอก็มีเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริงเชิงลบจากอีกฝ่ายแล้ว
ส่งไปให้เพื่อนดู เพื่อความสนุกสนานหรือเพื่อตลกตลกกัน เช่น เมื่อพบว่าอีกฝ่ายชักชวน
ใช้ยาเสพติด หรือเมื่อพบว่าอีกฝ่ายมีรสนิยมมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกัน หรือเมื่อพบว่า
อีกฝ่ายเป็นมิจฉาชีพ เป็นต้น

หวาย (นามสมมติ) อายุ 25 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขา ศิลปกรรมศาสตร์ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ Homet เป็นประจำและมุ่งหาความสัมพันธ์ระยะสั้น เมื่อผู้วิจัยสอบถามถึงลักษณะข้อความที่ใช้สนทนากับผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์รายอื่น หวายเล่าว่าส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลส่วนตัวของอีกฝ่าย และเมื่อเริ่มคุยจนคุ้นเคยและประเินแล้วจะสนทนาสัมพันธ์ จึงจะต่อรองเพื่อขอรูปภาพของอีกฝ่ายเพิ่มเติม

“ส่วนใหญ่ที่คุยกันก็เพื่อนัดเจอกัน สนุกกัน ไม่ใช่นัดคุยเพื่อจะคบกันต่อไป ข้อมูลก็จะเป็นว่า ชื่ออะไร อยู่แถวไหน น้ำหนัก ส่วนสูง อายุเท่าไร พวกนี้ก็จะเป็ในเบื้องต้น พอเริ่มอินไซด์ [Inside] ก็ดูว่าเฮ้ย คนนี้รำน่าจะสานต่อ จะไปหากันจริงๆ นะ เราก็อาจจะขอรูปเพิ่มเติมจากในหน้าแอป [พลิเคชัน] ที่เขาโชว์ อาจจะขอรูปภาพ Private¹ เพิ่ม แล้วก็แลกภาพ เป็นภาพลับหรือภาพส่วนตัวกันบ้าง”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยอธิบายว่า สาเหตุที่ใช้ข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันที เมื่อใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ เป็นเพราะไม่มีทางเลือกในการสื่อสารช่องทางอื่น ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายพบว่า ปัจจัยหนึ่งที่ตนพึงพอใจที่จะสนทนาผ่านข้อความแบบโต้ตอบทันที เป็นเพราะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จตรงตามจุดประสงค์ในการใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ เช่น ได้นัดพบกัน ได้สานต่อความสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารอื่น เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยก่อนหน้านี้ว่าผู้ใช้สารสนเทศที่สื่อสารโต้ตอบกันด้วยข้อความสนทาล้วนประสบความสำเร็จในการสื่อสารผ่านการสนทนาออนไลน์ เช่น ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น (Isari, Pontiggia, & Virili, 2016; Mahatanankoon, 2016)

การใช้ข้อความโต้ตอบในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ เป็นสิ่งที่ได้รับผลกระทบมาจากอารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้แอปพลิเคชัน ทั้งนี้อารมณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้งาน มักมาจากการประเมินวัตถุประสงคในการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของตนเองและ

¹ ภาพ Private เป็นคุณลักษณะเฉพาะของการให้บริการในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย Jack'd ที่อนุญาตให้ผู้ใช้อปพลิเคชันสามารถใส่รูปภาพส่วนตัวไว้ได้นอกเหนือจากภาพประจำตัวที่เผยแพร่สู่สาธารณะ ผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นจะเข้าถึงภาพ Private ได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของภาพ โดยต้องกดขออนุญาตเข้าดูภาพ Private และต้องได้รับอนุญาตจากอีกฝ่ายจึงจะสามารถเข้าดูได้ และเมื่อเจ้าของภาพต้องการปิดสิทธิ์การเข้าถึงก็สามารถกดปิดสิทธิ์ได้ผ่านคำสั่ง Revoke ที่ปรากฏในระบบการใช้งานแอปพลิเคชัน

อีกฝ่าย กล่าวคือ หากผู้ใช้ได้สนทนากับผู้ที่มีวัตถุประสงค์การใช้งานแอปพลิเคชันตรงกัน จะส่งผลให้เห็นความสำคัญและมีความพึงพอใจต่อสารสนเทศดิจิทัลที่ตนได้รับจากอีกฝ่าย

ผลการวิจัยของ Gonzales (2014) พบว่าการสื่อสารผ่านข้อความแบบโต้ตอบในทันทีเป็นวิธีการสื่อสารที่เสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self esteem) ให้แก่ผู้ใช้สารสนเทศได้ เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าข้อค้นพบดังกล่าวมีความเป็นไปได้สูงที่จะเกิดขึ้นในบริบทการหาคู่ออนไลน์ เนื่องจากผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายที่รู้สึกว่าตนเองไม่เป็นที่ดึงดูดใจมีโอกาสได้นำเสนอตนเองและสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันผ่านข้อความแบบโต้ตอบได้ทันที ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายจะตัดสินใจนัดพบเพื่อสานสัมพันธ์กันต่อไป วิธีการดังกล่าวช่วยลดอคติที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินผู้อื่นจากภาพลักษณ์ และช่วยส่งเสริมความมั่นใจให้กับผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ที่ไม่มีความมั่นใจในภาพลักษณ์ทางร่างกายของตนให้กล้าเปิดเผยและนำเสนอตนเองผ่านคุณค่าในเนื้อแท้ความเป็นตัวเองที่แท้จริง

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาของผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้สารสนเทศได้ทั้งทางบวกและทางลบ ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายชอบสนทนาเรื่องเพศสัมพันธ์ เพราะกระตุ้นให้ตนสนุกและรู้สึกท้าทายที่ได้ส่งข้อความโต้ตอบกับอีกฝ่าย ในขณะที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายรู้สึกไม่พึงพอใจหากอีกฝ่ายเริ่มต้นสนทนาด้วยเรื่องเพศสัมพันธ์เพราะรู้สึกถูกลดคุณค่าในตนเองและสะท้อนให้เห็นว่าอีกฝ่ายมุ่งหาความสัมพันธ์ทางเพศโดยปราศจากความรักและความผูกพัน

ปรากฏการณ์ข้างต้นเป็นไปตามผลการวิจัยของ Carpenter & Mc Ewan (2016) ที่ชี้ให้เห็นว่าแรงจูงใจสำคัญของผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์คือต้องการใช้เพื่อความสนุกสนาน เช่น คอยเกี้ยวพาราสีโดยไม่นัดพบ เป็นต้น มากกว่าการหาคู่ที่นัดพบเพื่อสานสัมพันธ์หรือมีเพศสัมพันธ์กัน ผู้ใช้แอปพลิเคชันที่มุ่งใช้เพื่อความสนุกสนานจะไม่พึงพอใจเมื่อพบคู่สนทนาที่เน้นพูดคุยเฉพาะเรื่องเพศสัมพันธ์ ในขณะที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันที่ต้องการหาคู่ครองก็ไม่พึงพอใจ เมื่อพบคู่สนทนาที่คุยเพื่อความสนุกสนานและไม่ยินยอมสานต่อความสัมพันธ์ในชีวิตจริงหรือไม่ยอมนัดพบกัน

3. ข้อมูลการติดต่อ

ข้อมูลการติดต่อ หมายถึง ข้อความตัวอักษรที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์

มักสนทนากับบุคคลอื่นผ่านบทสนทนาในข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันที เพื่อสานต่อความสัมพันธ์กับบุคคลที่ตนพึงพอใจ การให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างกันของผู้เข้าร่วมการวิจัยสะท้อนให้เห็นความต้องการเริ่มต้นความสัมพันธ์ข้อมูลการติดต่อเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์

ผู้เข้าร่วมการวิจัยเก็บรักษาข้อมูลการติดต่อที่ใช้งานในบริบทการหาคู่ออนไลน์ผ่านการคัดลอกข้อความตัวอักษรและนำไปดำเนินการเพิ่มช่องทางการติดต่อระหว่างกัน อาทิ นำหมายเลขโทรศัพท์ที่ไปบันทึกลงในรายชื่อผู้ติดต่อในโทรศัพท์มือถือ นำชื่อบัญชีผู้ใช้ไปเพิ่มเพื่อนในแอปพลิเคชันไลน์ นำชื่อบัญชีผู้ใช้บนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค หรือ อินสตาแกรมไปเพิ่มเพื่อนในสื่ออื่น ๆ เป็นต้น

มะตูม (นามสมมติ) อายุ 25 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบอาชีพเป็นวิศวกร ผู้วิจัยติดต่อมะตูมผ่านอีเมลและแอปพลิเคชันไลน์ มะตูมใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ Grindr Hornet และ Jack'd เป็นประจำ มีประสบการณ์ใช้เว็บไซต์หาคู่มากกว่า 9 ปี ปัจจุบันมะตูมมีคนที่กำลังศึกษาดูใจกัน เมื่อผู้วิจัยขอให้มะตูมเล่าถึงวิธีการจัดการกับข้อมูลการติดต่อที่ได้รับระหว่างใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ พบว่ามะตูมมีกลยุทธ์การเก็บรักษาที่น่าสนใจ โดยเลือกบันทึกรายชื่อของอีกฝ่ายไว้ในโทรศัพท์มือถือผ่านการตั้งชื่อที่เข้าใจได้เฉพาะตนเองสะท้อนให้เห็นว่าต้องการปิดบังผู้อื่น ในขณะเดียวกันก็คำนึงถึงความปลอดภัยและปกป้องความเป็นส่วนตัวของตน

“ข้อความที่เก็บ ผมจะเก็บเบอร์โทร กับไลน์ไอดีก็เก็บไว้ในเครื่องเลย อาจจะเซฟเป็น ก ข อย่างนี้ก็ได้อะ หรือไม่อาจจะเก็บชื่อบริษัทที่มันใกล้เคียงกัน ก็เก็บไว้เป็น contact ถ้าใครโทรมาก็จะ ดูเหมือนเป็นคนคุยงานด้วยกันในขณะที่พอมีคนมาเปิดดู contact ผม เขาก็จะไม่รู้ว่าคนๆ นั้นคือใคร นอกจากผมจะมีสัญลักษณ์พิเศษเกิดขึ้น”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายใช้โทรศัพท์มือถือเป็นช่องทางสื่อสารหลัก เพราะรู้สึกว่าการติดต่อสื่อสารได้สะดวกกว่าวิธีอื่นที่ต้องใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายจะให้หมายเลขโทรศัพท์ของตนเฉพาะกับบุคคลที่จะนัดพบเท่านั้น ส่วนการใช้แอปพลิเคชันไลน์เป็นอีกช่องทางการติดต่อสื่อสารที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่ใช้ติดต่อสื่อสารหลังจากพบบุคคลที่ตนสนใจสานสัมพันธ์ด้วย ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่ง

กล่าวว่า การให้บัญชีผู้ใช้ไลน์แก่ฝ่ายตรงข้ามเป็นวิธีการเริ่มต้นความสัมพันธ์ที่ให้เกียรติฝ่ายตรงข้ามและเป็นการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ว่าทั้งสองฝ่ายกำลังจะได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตกันและกัน อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายไม่ให้ข้อมูลการติดต่อกับผู้ใดเลย เพราะไม่ต้องการเปิดโอกาสให้อีกฝ่ายเข้ามาในชีวิตส่วนตัวของตนมากเกินไป

สำหรับกะทิ (นามสมมติ) มีความเห็นว่า การขอข้อมูลการติดต่อจากอีกฝ่ายเป็นวิธีปฏิบัติที่ให้เกียรติบุคคลที่ตนสนทนากับ และทำให้ตนรู้สึกว่ายอีกฝ่ายเปิดเผยตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังสะดวกเมื่อสนทนากันผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เพราะมีระบบแจ้งเตือนเมื่ออีกฝ่ายส่งข้อความมา

“ถ้ารู้สึกว่าคุณทั้งคู่จะเป็นเหมือนธรรมเนียมปฏิบัติและการให้เกียรติมากกว่า ว่ามีไลน์ใหม่ มีเบอร์เปล่า มันให้ความรู้สึกว่าจะได้รู้จักเขามากขึ้น คนที่ขอจะรู้สึกว่าคนนี้จะให้เกียรติที่จะเข้ามาคุยส่วนตัวมากขึ้น และไลน์จะแจ้งเตือนเราทุกครั้งที่เรา Text [ส่งข้อความ] หากัน เพราะ Grindr มันไม่เตือน”

จากการศึกษาของ Mahatanankoon & O'Sullivan (2008) พบว่า หากผู้ใช้สารสนเทศรับรู้ว่าคุณสามารถใช้งานข้อความอิเล็กทรอนิกส์ได้ เช่น รู้ว่าตนผลิต/สร้าง หรือส่งต่อ หรือกำจัดข้อความอิเล็กทรอนิกส์ได้ เป็นต้น จะยิ่งกระตุ้นให้ใช้งานและเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลมากยิ่งขึ้น ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถตัดสินใจมอบสิทธิ์การเข้าถึงสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลรูปแบบนี้ให้แก่ผู้อื่นได้ เช่นเดียวกับกับข้อมูลการติดต่อของอีกฝ่ายที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับมากล้นตกอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้เข้าร่วมการวิจัยเช่นเดียวกัน พฤติกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นผู้ควบคุมและเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นในบริบทการหาคู่ออนไลน์

ภาพหนึ่งสะท้อนอัตลักษณ์

สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในรูปแบบภาพหนึ่ง หมายถึง ไฟล์ภาพที่ใช้งานผ่านสื่อดิจิทัล ที่ปรากฏว่ามีการใช้งานและเก็บรักษาในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย ประกอบด้วย ภาพตนเอง ภาพเปลือย ภาพบันทึกหน้าจอ อีโมติคอน และสติ๊กเกอร์ภาพตนเอง

ภาพตนเอง หมายถึง ภาพหนึ่งที่ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ใช้นำเสนอลักษณะทางกายภาพของตนเอง เป็นภาพที่ปรากฏหรือไม่ปรากฏให้เห็นใบหน้าของตนเองก็ได้

ภาพตนเองเป็นสารสนเทศดิจิทัลที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ใช้นำเสนอลักษณะทางกายภาพของตนเอง (Physical appearance) ภาพตนเองเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การอธิบายตนเอง การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกรายให้ความสำคัญกับการเลือกภาพประจำตัวที่ปรากฏในบริบทการหาคู่ออนไลน์ในขณะเดียวกันผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายยังให้ความสำคัญกับการเก็บรักษาภาพตนเองของผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์รายอื่นผ่านการบันทึกภาพลงโทรศัพท์มือถือ โดยส่วนใหญ่ภาพที่มักบันทึกเก็บไว้ในโทรศัพท์มือถือเป็นภาพที่อีกฝ่ายส่งมาให้เพิ่มเติมในระหว่างที่ทั้งสองฝ่ายสนทนาผ่านข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีในกล่องสนทนาของแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์หรือแอปพลิเคชันที่ใช้สนทนาอื่นๆ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมการวิจัยยังเลือกใช้ภาพประจำตัวที่ตนเองดูดีเพื่อดึงดูดใจให้ผู้ใช้รายอื่นสนใจตน

สำหรับชุมพร (นามสมมติ) เมื่อผู้วิจัยถามว่ามีการเลือกใช้ภาพในการแสดงโปรไฟล์อย่างไร ชุมพรตอบว่าเขาเลือกใช้ภาพประจำตัวที่นอกจากจะเป็นภาพที่ตนเองดูดีแล้ว ยังสะท้อนสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นแนวคิดทางการเมืองที่ตนสนใจ เนื่องจากเชื่อว่า จะดึงดูดใจผู้ใช้รายอื่นที่มีความสนใจตรงกัน

“ภาพโปรไฟล์ในแอปพลิเคชัน ตอนนั้นผมใช้ภาพที่มีสัญลักษณ์บนเสื้อที่คนกลุ่มเดียวกันเท่านั้นถึงจะรู้ว่าผมหมายถึงอะไร มันเป็นการคัดคนที่เขาสนใจตรงกับเราด้วย”

ภาพตนเองที่มาจากภาพในชีวิตประจำวันจึงเป็นลักษณะภาพประจำตัวที่ใช้ในบริบทการหาคู่ออนไลน์อย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีลักษณะเฉพาะที่นำเสนอภาพลักษณ์ทางร่างกายและความสนใจของเจ้าของภาพอาจผ่านการตกแต่งให้สวยงามด้วยโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ การตกแต่งภาพให้สวยงามด้วยโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันยังเป็นกลยุทธ์ดึงดูดความสนใจในการนำเสนอตนเองของผู้เข้าร่วมการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษากลยุทธ์ที่ใช้นำเสนอตนเองในการหาคู่ออนไลน์ที่ว่า ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์จะเลือกภาพที่คิดว่าตนดูดีและประเมินแล้วว่าได้นำเสนอตนเองตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อดึงดูดใจให้ผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นสนใจตน เช่น มีรอยยิ้มดึงดูดใจ ใช้ภาพที่ดูสุขภาพดี ดูมีหน้าที่การงานมั่นคง หรือมีงานอดิเรกที่น่าสนใจ เป็นต้น (Gallant, Williams, Fisher, & Cox, 2011; Shum, et al., 2014)

อาร์ม (นามสมมติ) อายุ 26 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชา
ดนตรีศึกษา ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ Jack'd เพื่อหาคู่นอน เพราะใช้งานสะดวก
เมื่อผู้วิจัยถามถึงการเก็บรักษาภาพในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ อาร์มเล่าว่าตนใช้วิธีการ
เก็บรักษาภาพหลากหลาย ได้แก่ การบันทึกภาพ การบันทึกหน้าจอ การกดปุ่มขึ้นขอบ
“ภาพก็แลก แลกหน้า บอดี้ ก็จะมีเซฟ [save] รูป แคป [capture] แคปหน้าจอไว้
เก็บรูปภาพไว้ แล้วก็เม้มไว้ [กดปุ่ม favorite] ใช้เสิร์จก็โอเค ถ้าเจอคนที่ใช่ก็แอปปี ถ้าไม่
ก็ปล่อยเบลอ”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายใช้ภาพใบหน้าเป็นภาพประจำตัว ในขณะที่บางรายไม่
ใช้ภาพใบหน้า แต่จะส่งภาพใบหน้าตนเพิ่มให้อีกฝ่าย เมื่อได้เริ่มสนทนากันในกล่องสนทนาแล้ว
หากอีกฝ่ายไม่ส่งภาพใบหน้ามาให้ดู ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งอาจไม่สานความสัมพันธ์
ต่อสาเหตุที่ไม่เปิดเผยใบหน้าตนเองของผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งเป็นเพราะกลัวมีคนรู้จัก
มาเห็นจากผลการวิจัยของ Fullwood, Orchard, & Floyd (2013) พบว่า สาเหตุที่ผู้ใช้
สารสนเทศไม่เปิดเผยตนเองต่อสาธารณะในสื่อออนไลน์ เนื่องจากการไม่ต้องการให้บุคคลอื่น
ระบุตัวตนได้ ส่งผลให้ผู้ใช้สารสนเทศนำเสนอตนเองหรือปฏิบัติตนได้อิสระ โดยไม่จำเป็นต้อง
คำนึงว่าผู้อื่นจะรู้ว่าเป็นการกระทำของตน ข้อค้นพบดังกล่าวอาจมีความเป็นไปได้ที่
จะเกิดขึ้นในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมการวิจัยบางราย
เลือกไม่เปิดเผยใบหน้าตนเอง เมื่อต้องการปกปิดตนเอง หรือเมื่อต้องการสนทนาเพื่อ
ล้วงข้อมูลลับจากชายรักชายที่ตนสนใจ สงสัยหรือต้องการจับผิด

ภาพเปลือย

ภาพเปลือย หมายถึง ภาพหนึ่งที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ใช้นำเสนอลักษณะ
ทางกายภาพของตนเอง เป็นภาพที่ปรากฏส่วนของร่างกายเฉพาะส่วนและมีนัยทางเพศ
ที่โจ่งแจ้ง เช่น ภาพอวัยวะเพศ ภาพที่ถ่ายตั้งแต่คอลงไปและปรากฏอวัยวะเพศ ภาพร่อนกัน
ภาพที่แสดงให้เห็นกล้ามเนื้อ แผลอก กล้ามท้อง เป็นต้น ภาพเปลือยเป็นรูปแบบ
สารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การอธิบายตนเองการสนทนาผ่านแอปพลิเคชัน
หาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์

ภาพเปลือยได้รับความนิยมเก็บรักษาไว้ในโทรศัพท์มือถือหรือรวมถึงสำรองไว้ใน
แหล่งจัดเก็บข้อมูลต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล อีเมล สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์/

โปรแกรมที่ทำให้บริการจัดเก็บข้อมูลแบบคลาวด์ เป็นต้น เช่นเดียวกับภาพตนเอง ผู้เข้าร่วมการวิจัยมักบันทึกภาพที่มีนัยทางเพศระหว่างที่ตนสนทนาผ่านข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีกับฝ่ายตรงข้ามผ่านการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์หรือแอปพลิเคชันที่ใช้สนทนาออนไลน์อื่นๆ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นต้น สาเหตุที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเลือกใช้ภาพที่มีนัยทางเพศในบริบทการหาคู่ออนไลน์ เป็นเพราะต้องการนำเสนอตนเองว่ามีรูปร่างดีและน่าดึงดูดใจอีกทั้งอาจมีนัยว่าต้องการหาคู่เพื่อมีเพศสัมพันธ์

ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งแสดงความเห็นว่า การบันทึกภาพอวัยวะเพศหรือวัยบางส่วนของผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นลงบนโทรศัพท์มือถือหรือนำไปเผยแพร่ต่อผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นการลดทอนความเป็นมนุษย์ของอีกฝ่าย แต่ตนก็พึงพอใจที่ได้เก็บภาพในลักษณะนี้ไว้ในโทรศัพท์มือถือของตน จุดประสงค์ในการเก็บภาพสัดส่วนร่างกายนอกเหนือจากเก็บไว้เพื่อกิจกรรมทางเพศยังเป็นการเก็บไว้เพราะชอบและเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ตนเอง จากผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ Shum; et al. (2014) ที่พบว่าภาพที่มีนัยทางเพศเป็นสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมใช้งานในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย

สำหรับเมื่อ (นามสมมติ) เล่าให้ฟังว่าเขาเคยคาดหวังว่าจะได้เห็นภาพใบหน้าของผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ที่สนทนาด้วย แต่อีกฝ่ายส่งภาพอวัยวะเพศกลับมาส่งผลให้เมื่อรู้สึกผิดหวัง เพราะคาดหวังว่าจะได้เห็นภาพใบหน้าของอีกฝ่ายมากกว่าภาพเปลือย

“พอ Unlock ภาพ Private ไปปุ๊ป แค้ก็ส่งกลับมา ก็เป็นรูปของลับของเขา เราก็ก็นึกถึงก็ผิดหวังนิดนึง ก็ไม่ได้ตกใจมาก นึกว่าข้างในจะมีรูปหน้าให้ดู ก็เลยขอดูรูปหน้าปรากฏว่าแค้ก็ไม่ให้ดู ไม่สะดวกให้ดูหน้า ถ้าอยากดูให้มาเจอตัวจริงเลยดีกว่า”

การขอภาพเปลือยจากอีกฝ่ายมักเกิดขึ้นในระหว่างการสนทนาที่มีการหยอกล้อกันทางเพศ อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายมีความเห็นว่าการส่งภาพเปลือยที่ปรากฏใบหน้าตนไปให้อีกฝ่ายเป็นการกระทำที่ไม่ปลอดภัยต่อตนเอง เนื่องจากคนรู้จักอาจมาพบเห็นโดยบังเอิญจะเห็นได้ว่าภาพที่มีนัยทางเพศเป็นภาพที่ผู้ใช้สารสนเทศใช้เพื่อดึงดูดใจให้ผู้ใช้อื่นสนใจภาพลักษณะรูปร่างกายของตน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ Miller (2015) ที่พบว่า ผู้ชายที่ใช้ใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์มักใช้ภาพประจำตัวที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นชาย (Masculinity)

เช่น โขว์เรือนร่าง โขว์ความแข็งแรงของร่างกาย เป็นต้น นอกจากนี้ การใช้ภาพประจำตัวที่นัยทางเพศสะท้อนให้เห็นว่าเจ้าของภาพต้องการแสวงหาความสัมพันธ์ระยะสั้น เช่น การหาคู่นอน เป็นต้น (Winetrobe, Rice, Bauermeister, Petering, & Holloway, 2014) เนื่องจากผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายกล่าวว่าเมื่อเห็นภาพที่แสดงสัดส่วนของชายรักชายในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์จะกระตุ้นความปรารถนาทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลนั้น

ภาพบันทึกหน้าจอ

ภาพบันทึกหน้าจอ หมายถึง ภาพหนึ่งที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์บันทึกจากแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ผ่านฟังก์ชันการบันทึกหน้าจอบันทึกภาพของโทรศัพท์มือถือ เนื้อหาสารสนเทศดิจิทัลที่ปรากฏในภาพบันทึกหน้าจอบันทึกอาจเป็นข้อความตัวอักษร ภาพนิ่งหรือภาพนิ่งที่ปรากฏในภาพเคลื่อนไหวภาพบันทึกหน้าจอบันทึกเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การอธิบายตนเอง การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์ โดยผู้ใช้งานสามารถเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลได้ในทุกบริบทดังกล่าวข้างต้น ผ่านการใช้คำสั่งบันทึกหน้าจอของโทรศัพท์มือถือ

ภาพบันทึกหน้าจอยังเป็นสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่กำเนิดในรูปแบบดิจิทัลแต่แรกและได้รับความนิยมเก็บรักษาเป็นอย่างมาก เพราะสามารถดำเนินการได้ง่ายและช่วยให้ได้เก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลตามที่ตนต้องการ ภาพบันทึกหน้าจอมีเนื้อหาเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นที่สนใจ โดยถ่ายรูปบันทึกหน้าจอมาจากภาพโปรไฟล์ที่ปรากฏในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ เช่น ชื่อโปรไฟล์ อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง ข้อความอธิบายตัวตนภาพประจำตัว เป็นต้น

ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายยังบันทึกภาพหน้าจอบันทึกจากข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีที่เกิดขึ้นระหว่างตนและอีกฝ่าย แล้วจัดเก็บไว้ในอัลบั้มภาพบันทึกหน้าจอในโทรศัพท์มือถือดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายมักกลับไปดูภาพที่ตนบันทึกไว้เพื่อระลึกถึงเรื่องราวหรือระลึกถึงใบหน้าของอีกฝ่าย อย่างไรก็ตามเมื่อประเมินแล้วว่าไม่จำเป็นต้องใช้งานภาพเหล่านั้นแล้ว ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายสำรองข้อมูลลงแหล่งจัดเก็บทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น สำรองลงคอมพิวเตอร์ สำรองไว้ในอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล สำรองลงโปรแกรม Dropbox เป็นต้น ก่อนลบภาพบันทึกหน้าจอออกจากโทรศัพท์มือถือของตนเองในขณะที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายกล่าวว่าตนไม่สำรอง

ภาพบันทึกหน้าจอลงแหล่งจัดเก็บ แต่จะลบออกจากโทรศัพท์มือถือเลย เนื่องจากได้ประเมินแล้วว่า ภาพบันทึกหน้าจอ นั้นไม่มีคุณค่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งยังเล่าว่าตนบันทึกภาพหน้าจอข้อความที่สนทนากับอีกฝ่ายไว้เพื่อนำมาใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง กรณีเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้นกับตน จากนั้นจึงจะแบ่งปันภาพบันทึกหน้าจอไปให้เพื่อนที่ตนไว้วางใจ

บอย (นามสมมติ) อายุ 30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นอาจารย์ บอยใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ Grindr Hornet และ Jack'd เป็นประจำเพื่อหาคู่นอน ปัจจุบันมีสถานภาพโสด เมื่อผู้วิจัยถามบอยถึงพฤติกรรมการบันทึกหน้าจอ บอยเล่าว่าตนมักบันทึกหน้าจอภาพและข้อความเพื่อเก็บไว้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของอีกฝ่าย โดยเก็บรักษาไว้ในโฟลเดอร์ภาพของโทรศัพท์มือถือ

“ส่วนใหญ่เป็นแคปเจอร์ [Capture] รูป กับแคป [Capture] ข้อความบางอย่างไว้ บางทีมันก็จะได้ว่าใช้ไอ้นี้หรือเปลาเซฟ [Save] ไว้ก่อน อยู่ในสกรีนช็อต [Screenshot] ในโฟลเดอร์ของมือถือ แต่บางทีถ้าจำได้แล้วก็ลบนะ ไม่รู้ว่าจะเก็บไว้ทำไม เกะกะ”

จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบันทึกภาพหน้าจอเป็นวิธีการเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลรูปแบบหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยใช้เพื่อแก้ไขปัญหาจากการที่ระบบแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัล หากพิจารณาจากเนื้อหาของภาพบันทึกหน้าจอที่มีการบันทึก พบว่า ข้อความอธิบายตัวตนเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่สำคัญในกระบวนการหาคู่ออนไลน์ เพราะแม้แอปพลิเคชันจะไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานบันทึกภาพหรือบันทึกข้อความของบัญชีผู้ใช้รายอื่นได้ แต่ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายกลับต้องการเก็บรักษาสารสนเทศดังกล่าวไว้เพื่อให้ตนเองสามารถเข้าถึงได้ภายหลัง ทั้งนี้เป็นเพราะข้อความอธิบายตัวตนเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกสานสัมพันธ์กับบุคคลที่ตนพึงพอใจ นอกเหนือไปจากภาพนิ่ง (Shum; et al., 2014)

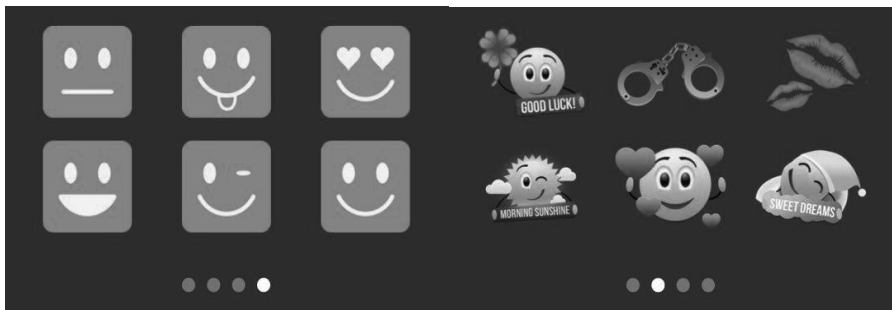
4. อีโมติคอนและสติ๊กเกอร์

อีโมติคอนและสติ๊กเกอร์ หมายถึง ภาพนิ่งที่ผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ใช้นำเสนออารมณ์ ความรู้สึกและกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

อีโมติคอนเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การอธิบายตนเอง การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์ ส่วนสติ๊กเกอร์เป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์และแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์ โดยปรากฏปุ่มสำหรับกดส่งเลือกและส่งภาพสติ๊กเกอร์ที่ปรากฏในรูปแบบของภาพสัญลักษณ์แทนอารมณ์และกิจกรรมต่างๆ อาทิ ภาพยิ้ม ภาพหัวใจ อย่างไรก็ตาม อีโมติคอน และสติ๊กเกอร์ที่ปรากฏในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายในปัจจุบันมีรูปแบบเป็นภาพนิ่งเพียงอย่างเดียว

อีโมติคอนและสติ๊กเกอร์เป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลอีกรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏในบริบทการหาคู่ออนไลน์และพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายให้ความสำคัญและใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเลือกเก็บรักษาข้อความอิเล็กทรอนิกส์หรือภาพนิ่งในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์จะมีคำสั่งให้ผู้ใช้งานแอปพลิเคชันเลือกส่งอีโมติคอนและสติ๊กเกอร์ที่เป็นภาพสัญลักษณ์แทนอารมณ์และกิจกรรมให้กับผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นได้ ตัวอย่างของอารมณ์ความรู้สึกที่สะท้อนผ่านอีโมติคอนและสติ๊กเกอร์ เช่นรัก (รูปหัวใจ) ขี้เล่น (รูปแลบลิ้น) ตีใจ (รูปรอยยิ้มหรือหัวเราะ) เสียใจ (รูปร้องไห้) ผันดี (รูปแสดงอาการปฏิกิริยาการนอน) ยั่ววน (รูปรอยจูบ) เป็นต้น

ตัวอย่างอีโมติคอนและสติ๊กเกอร์จากแอปพลิเคชัน Jack'd

ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายส่งอีโมติคอนและสติ๊กเกอร์แทนอารมณ์เชิงบวกให้กับบุคคลที่ตนสนใจ เพื่อทักทายและแสดงความรักปรารถนาที่จะเริ่มต้นสนทนาด้วย ในขณะที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายเลือกส่งอีโมติคอนและสติ๊กเกอร์ให้กับบุคคลที่ตนสนใจทั้งหมด

เพราะเมื่อส่งแล้ว บัญชีผู้ใช้ของบุคคลนั้นจะไปปรากฏในกล่องสนทนา ทำให้สะดวกต่อการเริ่มต้นสนทนาทันทีทั้งยังสะดวกต่อการจัดการประเมินและพิจารณาสนทนาสัมพันธ์ โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยจะมาใส่ดูรายการของผู้ใช้แอปพลิเคชันรายอื่นที่ตนได้ทักทายไปอีกครั้ง เพื่อตัดสินใจเลือกกลับหรือบล็อกบัญชีผู้ใช้นั้นหากพบว่าตนไม่พึงพอใจและไม่ตรงตามความต้องการในการหาคู่ออนไลน์ เช่น อีกฝ่ายไม่ตอบกลับ อีกฝ่ายไม่ตั้งใจสนทนาด้วย และสนทนาในลักษณะถามคำตอบคำ หรืออีกฝ่ายชวนทะเลาะ เป็นต้น

มะตูม (นามสมมติ) เล่าถึงพฤติกรรมการใช้ไอโมติคอน/สติ๊กเกอร์ของตนว่าเป็นไปเพื่อแสดงความสนใจและเริ่มบทสนทนากับอีกฝ่ายโดยไม่คาดหวังว่าอีกฝ่ายจะต้องตอบกลับมา

“คนนี้น่าสนใจลองส่งสไมลี่ [smiley] ไปก่อน คนที่เราคิดว่าคนนี้น่าจะเป็นไปได้ จะเก็บไว้ในลิสต์ [list] ผมจะกดสติ๊กเกอร์ให้ก่อน เขาจะตอบไม่ตอบก็คือเรื่องของเขา Send message แต่เป็นสติ๊กเกอร์ยิ้มแฉ่งนั้นจบ บางทีก็เป็นหัวใจ ส่งแฉ่งนั้นส่งไปก่อนเขาตอบคือโชคดี ถ้าไม่ตอบก็แล้วไป สะกิดเฉยๆ แต่ผมไม่ได้ต้องการ Response กลับมา ผมแค่อยากรู้โปรไฟล์ [Profile] เขา แล้วดู ถ้าโชคดีเขาจะตอบกลับมา”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกรายสนทนากับบุคคลที่ตนสนใจผ่านทางแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ก่อน จากนั้นจึงจะย้ายช่องทางการสนทนาไปยังแอปพลิเคชันไลน์ (Wilson & Golding, 2015) เมื่อเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของการใช้ไอโมติคอนและสติ๊กเกอร์เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกในแอปพลิเคชันไลน์และแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายแล้ว พบว่าการใช้สติ๊กเกอร์ในแอปพลิเคชันหาคู่ไม่ได้มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการสนทนามากนัก สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งกล่าวว่า ตนมีความสุขเมื่อได้รับไอโมติคอนและสติ๊กเกอร์ที่มีเนื้อหาสะท้อนอารมณ์เชิงบวกจากอีกฝ่าย อย่างไรก็ตามพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยบางรายไม่ชอบส่งให้ผู้อื่นและไม่เคยคิดเก็บรักษาข้อความตัวอักษรหรือภาพหนึ่งที่มีไอโมติคอนและสติ๊กเกอร์เพราะมองว่าไม่มีประโยชน์

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า การส่งไอโมติคอนและสติ๊กเกอร์ในบริบทการหาคู่ออนไลน์ไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเจรจาต่อรองเมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยสนทนากับบุคคลที่พึงพอใจ เหตุที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายบันทึกข้อความตัวอักษรหรือภาพหนึ่งที่มีไอโมติคอนและสติ๊กเกอร์ เพราะช่วยแสดงอารมณ์ความรู้สึกระหว่างสนทนาได้

(Park, Barash, Fink, & Cha, 2013) ทั้งยังช่วยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยควบคุมอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในระหว่างสนทนาให้เป็นไปตามที่ตนต้องการได้ (Kavanagh, 2016) นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีอารมณ์เชิงบวก เมื่อได้รับอีโมติคอนที่แสดงอารมณ์เชิงบวกจากชายรักชายในแอปพลิเคชัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Luor, Wu, Lu, & Tao (2010) ที่พบว่า การส่งอีโมติคอนที่แสดงอารมณ์ทางบวกให้ผู้อื่นส่งผลดีต่อการสนทนา ส่วนการส่งอีโมติคอนที่แสดงอารมณ์เฉยๆ หรือไม่ได้แสดงอารมณ์ไม่มีผลต่อบทสนทนา เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยที่พบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ส่งสติ๊กเกอร์หรืออีโมติคอนให้ชายรักชายที่สนใจ เพราะเชื่อว่าจะไม่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการสนทนา

5. ภาพเคลื่อนไหว : วิดีโอคอลทดลองรัก

ภาพเคลื่อนไหว หมายถึง ไฟล์วิดีโอที่เป็นสื่อประสมของภาพและเสียง รูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่เป็นภาพเคลื่อนไหวและปรากฏว่ามีการใช้งานในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชาย คือ วิดีโอคอล

วิดีโอคอลเป็นรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลที่เกิดขึ้นในบริบทย่อย คือ การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันสนทนาออนไลน์

ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายบันทึกหน้าจอวิดีโอคอลของอีกฝ่ายไว้ในรูปภาพนิ่ง และมักเก็บรักษาไว้ในโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แม้ระบบหาคู่ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันจะยังไม่ปรากฏว่ามีบริการวิดีโอคอล แต่ผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายใช้วิดีโอคอลในกระบวนการหาคู่ออนไลน์ผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันอื่นๆ เช่น วิดีโอคอลผ่านแอปพลิเคชันไลน์ วิดีโอคอลผ่านเฟสบุ๊ค (Facebook messenger) วิดีโอคอลผ่านเฟซไทม์ของระบบปฏิบัติการ ios (Facetime) วิดีโอคอลผ่านสไกป์ (Skype) เป็นต้น วัตถุประสงค์ในการวิดีโอคอล คือ เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกสานสัมพันธ์เพื่อแสวงหาความสัมพันธ์ทางเพศออนไลน์และเพื่อตรวจสอบตัวตนของฝ่ายที่สนทนาด้วย

สะเก๋า (นามสมมติ) อายุ 26 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน ใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ Hornet และ Jack'd เพื่อหาคู่นอน ปัจจุบันมีสถานภาพโสด เมื่อผู้วิจัยถามถึงข้อดีของการใช้วิดีโอคอล สะเก๋ารู้สึกว่าตนไม่ได้มีบุคลิกที่น่าดึงดูดใจ เล่าว่าการใช้วิดีโอคอลในการหาคู่ออนไลน์ช่วยให้ตนมีโอกาสได้นำเสนอความเป็นตัวเองให้กับผู้อื่นได้ดีกว่าการใช้เพียงภาพนิ่งที่ปรากฏในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์

“ชอบตรงที่มันต้องคุยอย่างต่อเนื่อง บางทีก็เปิดวิดีโอคอล คือ เห็นตัวก่อน ไม่ได้ถูกตัดสินแต่แรกเหมือน Jack'd หรืออะไรอย่างนี้ คือ อันนั้นนะ มันจะมีรูปขึ้นอยู่ 3 รูป บางทีเราดูแค่ผิว ๆ เราจะตัดสินเขาไปแล้วมันไม่ได้คุยไง เรารู้สึกว่าเขาไม่ได้หน้าตาดีอะไรมาก แต่ว่าเราก็อยากคุยก่อน เราก็เคยตัดสินเขา คนอื่นก็ตัดสินเราเหมือนกัน เพราะว่าอย่าง Jack'd ถ้าเขาไม่ตอบกลับ ก็คือคำตอบแล้วไง ว่าเขาไม่ได้อะไรกับเรา”

ผู้เข้าร่วมการวิจัยใช้วิดีโอคอลเพื่อติดต่อสร้างสัมพันธ์ทางเพศกับชายรักชาย ที่ตนได้ติดต่อผ่านแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งใช้วิดีโอคอลจากแอปพลิเคชันอื่น เช่น LINE, เฟซบุ๊ก เป็นต้น เมื่อต้องการเห็นตัวจริงของอีกฝ่าย สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งเมื่อต้องสนทนาด้วยวิดีโอคอล จะเริ่มใช้กล้องถ่ายไปที่อวัยวะส่วนที่ตนต้องการให้อีกฝ่ายเห็นเลย โดยไม่ถ่ายมาที่ใบหน้าของตนเอง เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวและป้องกันภาพหลุด แม้จะมีผู้เข้าร่วมการวิจัยหลายรายใช้วิดีโอคอลเป็นช่องทางสนทนาในการหาคู่ แต่ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งมีความเห็นว่าไม่ชอบใช้วิดีโอคอลเพื่อหาคู่ เพราะรู้สึกถูกเอาเปรียบจากอีกฝ่ายที่ต้องการเห็นร่างกายของตนผ่านวิดีโอคอล การสนทนาเพื่อหาคู่ด้วยวิดีโอคอลแม้จะเป็นช่องทางการสนทนาที่ทำให้เห็นรูปลักษณ์ที่แท้จริงของอีกฝ่ายทันที แต่ก็ป็นวิธีการที่เข้าถึงความเป็นส่วนตัวของอีกฝ่ายได้มาก เช่นเดียวกัน ดังนั้น การต่อรองเพื่อขอให้อีกฝ่ายยินยอมสนทนาด้วยวิดีโอคอลจึงเป็นกระบวนการสำคัญ ผู้เข้าร่วมการวิจัยรายหนึ่งกล่าวว่าต้องสนทนาให้อีกฝ่ายไม่รู้สึกถูกละเมิดความเป็นส่วนตัวมากเกินไป

การสนทนาด้วยวิดีโอคอลในบริบทการหาคู่ออนไลน์มีข้อดี คือ ทำให้ผู้ใช้สารสนเทศได้เห็นท่าทางที่เป็นอวัจนภาษาของฝ่ายตรงข้ามผ่านหน้าเสียงสายตาหรือแม้กระทั่งการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆ ในร่างกาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกชอบ (Liking) (Rubin, 1973, 35) จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยใช้วิดีโอคอลจากโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันอื่นเป็นเพราะในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ยังไม่มีบริการวิดีโอคอล อย่างไรก็ตาม หากผู้ใช้สารสนเทศสามารถสนทนากันผ่านวิดีโอคอลในแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ได้อาจทำให้ใช้งานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันหากผู้ใช้แอปพลิเคชันใช้งานวิดีโอคอลสนทนากันอย่างแพร่หลายโดยไม่ระมัดระวัง หรือระบบหาคู่ออนไลน์อนุญาตให้บันทึกวิดีโอคอลเป็นไฟล์ได้ อาจส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้แอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่มีการใช้งานและเก็บรักษาในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายที่ใช้งานแอปพลิเคชัน Grindr แอปพลิเคชัน Hornet และแอปพลิเคชัน Jack'd ประกอบด้วยข้อความตัวอักษรภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ข้อความตัวอักษรเป็นสารสนเทศดิจิทัลที่มีการใช้งานในหลายรูปแบบ ได้แก่ ข้อความอธิบายตัวตน ข้อความสนทนาแบบโต้ตอบทันทีและข้อมูลการติดต่อ ส่วนภาพนิ่งเป็นสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่สะท้อนอัตลักษณ์และสัมพันธ์กันกับวัตถุประสงค์ในการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์ รูปแบบภาพนิ่งที่ปรากฏในการหาคู่ออนไลน์ คือ ภาพตนเอง ภาพเปลือย ภาพบันทึกหน้าจอและอีโมติคอนและสติ๊กเกอร์ ส่วนสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่เป็นภาพเคลื่อนไหวและปรากฏว่ามีการใช้งานในบริบทการหาคู่ออนไลน์ คือ วิดีโอคอล ประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษานี้ พบว่า การแปลงรูปแบบสารสนเทศดิจิทัลจากรูปแบบหนึ่งไปยังอีกรูปแบบหนึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ใช้สารสนเทศดิจิทัลดำเนินการเก็บรักษา เช่น แปลงจากข้อความตัวอักษรไปอยู่ในรูปภาพนิ่ง หรือแปลงจากวิดีโอคอลไปอยู่ในรูปภาพนิ่ง เป็นต้น ประเด็นข้างต้นเป็นความท้าทายที่จะมีผลต่อการสงวนรักษาสารสนเทศดิจิทัล นอกจากนี้เมื่อเกิดการสื่อสารระหว่างผู้ใช้สารสนเทศดิจิทัล ข้อมูลส่วนตัวเป็นสารสนเทศดิจิทัลที่ต่างฝ่ายต่างแลกเปลี่ยนกันโดยทั่วไป ผู้ใช้สารสนเทศตระหนักถึงการให้สิทธิ์ผู้อื่นเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของตน ซึ่งรวมถึงสิทธิ์ในการที่อีกฝ่ายจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนตัวเหล่านี้ไว้ด้วย อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ การตระหนักถึงพฤติกรรมการณ์นำสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลของผู้อื่นไปเผยแพร่ต่อโดยที่เจ้าตัวไม่ได้อนุญาตนั้นมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของข้อมูลและการคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของบุคคลอื่นซึ่งพบว่าผู้ใช้สารสนเทศดิจิทัลไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าใด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นได้ว่ารูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นในบริบทการหาคู่ออนไลน์ของชายรักชายมีความหลากหลาย และเป็นความท้าทายในการสงวนรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล นอกจากนี้วิธีการที่ผู้ใช้สารสนเทศเลือกเก็บรักษายังสามารถอธิบายผ่านวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในการเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลที่ผู้ใช้สารสนเทศดิจิทัลเลือกใช้ได้อีกด้วย ดังนั้น รูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล

ที่ปรากฏในบริบทการหาคู่ออนไลน์จึงสัมพันธ์กันกับวัตถุประสงค์ในการใช้งานแอปพลิเคชันหาคู่ออนไลน์จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมการเลือกใช้สารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลแต่ละรูปแบบส่งผลต่อวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคล (personal digital archiving) อย่างไรก็ตาม การอธิบายปรากฏการณ์ที่สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในบริบทการหาคู่ออนไลน์สัมพันธ์กันกับวัตถุประสงค์การเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลและกลยุทธ์การเก็บรักษาสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลจะช่วยให้เข้าใจการใช้งานสารสนเทศดิจิทัลส่วนบุคคลในปรากฏการณ์การหาคู่ออนไลน์ได้มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิต” บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- Ashenfelder, M. (2013). The Library of Congress and personal digital archiving. D. T. Hawkins (Ed.), In **Personal Archiving: Preserving Our Digital Heritage**: Information Today. (pp. 31-45).
- Blackwell, C., Birnholtz, J., & Abbott, C. (2014). Seeing and being seen: Co-situation and impression formation using Grindr, a location-aware gay dating app. **New Media & Society**, 1461444814521595.doi:10.1177/1461444814521595
- Bonos, L. (2016). What is Jack'd? The gay dating app, explained. **The Washington Post**. Retrieved from <https://www.washingtonpost.com/news/soloish/wp/2016/06/15/what-is-jackd-the-gay-dating-app-explained/>
- Bradbury, T. N., & Karney, B. R. (2010). **Intimate relationships**. New York : W.W. Norton & Co., c2010.
- Brand, R. J., Bonatsos, A., D'Orazio, R., & DeShong, H. (2012). What is beautiful is good, even online: Correlations between photo attractiveness and text

- attractiveness in men's online dating profiles. **Computers in Human Behavior**, 28(1), 166-170. doi:10.1016/j.chb.2011.08.023
- Buddies, O. (2016). The **fastest-growing gay social app in the world**. Retrieved from <http://online-buddies.com/products/jackd/>
- Carpenter, C. J., & McEwan, B. (2016). **The players of micro-dating: Individual and gender differences in goal orientations toward micro-dating apps**.
- Couch, D., & Liamputtong, P. (2008). Online dating and mating: The use of the internet to meet sexual partners. **Qualitative health research**, 18(2), 268. doi:10.1177/1049732307312832
- Dervin, B. (1983). **An overview of sense-making research concepts, methods, and results to date**. Paper presented at the International Communication Association Annual Meeting, Dallas, Texas, USA. <http://communication.sbs.ohio-state.edu/sense-making/art/artdervin83.html>
- Fiore, A. T., Zhong, X., Cheshire, C., Taylor, L. S., Mendelsohn, G. A., & rd Annual Hawaii International Conference on System Sciences, H.-r. A. H. I. C. o. S. S. H.-K. K. H. I. U. S. A. (2010). Who's right and who writes: People, profiles, contacts, and replies in online dating. Proceedings of the Annual Hawaii International Conference on System Sciences.
- Fullwood, C., Orchard, L. J., & Floyd, S. A. (2013). Emoticon convergence in Internet chat rooms. **Social Semiotics**, 23(5), 648-662. doi:10.1080/10350330.2012.739000
- Gallant, S., Williams, L., Fisher, M., & Cox, A. (2011). Mating strategies and self-presentation in online personal advertisement photographs. **Journal of Social, Evolutionary, and Cultural Psychology**, 5(1), 106-121.
- Gonzales, A. L. (2014). Text-based communication influences self-esteem more than face-to-face or cellphone communication. **Computers in Human Behavior**, 39, 197-203. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2014.07.026>
- Grindr. (2015). The New Grindr, Coming Soon. Retrieved from <http://grindr.com/new>

- Hornet. (2014). Hornet Media Kit. Retrieved from http://static1.squarespace.com/static/53be7c83e4b0cda807b08863/t/53beea1be4b0bbf5aa44601f/1405020699772/hornet_media_kit.pdf
- Isari, D., Pontiggia, A., & Virili, F. (2016). Working with tweets vs. working with chats: An experiment on collaborative problem solving. **Computers in Human Behavior**, 58, 130-140. doi:10.1016/j.chb.2015.12.052
- Jayakumar, A. (2012). **Finding love on the run: The fast rise of mobile dating apps**. Retrieved from http://www.washingtonpost.com/business/economy/mobile-dating-apps-grow-in-popularity/2012/08/16/29938bf8-cbc4-11e1-9986-640e8e5f844f_story.html
- Kavanagh, B. (2016). **Emoticons as a medium for channeling politeness within American and Japanese online blogging communities**. *Language & Communication*, 48, 53-65. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.langcom.2016.03.003>
- Kim, S. (2013). Landscape of Personal Digital Archiving Activities and Research. D. T. Hawkins (Ed.), In **Personal Archiving: Preserving Our Digital Heritage** (pp. 153-185): Information Today.
- Lindley, S., Marshall, C. C., Banks, R., Sellen, A., & Regan, T. (2013). **Rethinking the web as a personal archive**. Paper presented at the Proceedings of the 22nd international conference on World Wide Web, Rio de Janeiro, Brazil.
- Luor, T., Wu, L.-I., Lu, H.-P., & Tao, Y.-H. (2010). The effect of emoticons in simplex and complex task-oriented communication: An empirical study of instant messaging. **Computers in Human Behavior**, 26(5), 889-895. doi:10.1016/j.chb.2010.02.003
- Lynch, C. (2013). The Future of Personal Digital Archiving: Defining the Research Agendas. D. T. Hawkins (Ed.), In **Personal Archiving: Preserving Our Digital Heritage** (pp. 259-277): Information Today.

- Mahatanankoon, P. (2016). *Enhancing team-based transactive memory systems through mobile instant messaging: A developing country perspective*. Paper presented at the Electronic Journal of Information Systems in Developing Countries.
- Mahatanankoon, P., & O'Sullivan, P. (2008). Attitude Toward Mobile Text Messaging: An Expectancy-Based Perspective. **Journal of Computer-Mediated Communication**, 13(4), 973-992. doi:10.1111/j.1083-6101.2008.00427.x
- Miller, B. (2015). "Dude, Where's Your Face?" Self-Presentation, Self-Description, and Partner Preferences on a Social Networking Application for Men Who Have Sex with Men: A Content Analysis. **Sexuality & Culture**, 19(4), 637-658. doi:10.1007/s12119-015-9283-4
- Park, J., Barash, V., Fink, C., & Cha, M. (2013). **Emoticon Style: Interpreting Differences in Emoticons Across Cultures**.
- Rubin, Z. (1973). **Liking and loving : An invitation to social psychology**: New York : Holt, Rinehart and Winston, [1973].
- Shum, K. F., Svensson, J., & Svensson, G. (2014). Self-presentation and Impression Formation through Photographs in an LGBT Online Dating Community.
- Sinn, D., Syn, S. Y., & Kim, S.-M. (2011). Personal records on the web: Who's in charge of archiving, Hotmail or archivists? **Library and Information Science Research**, 33(4), 320-330. doi:10.1016/j.lisr.2011.02.004
- Smith, A., & Anderson, M. (2016). **5 facts about online dating**. Retrieved from <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/02/29/5-facts-about-online-dating/>
- Smith, C. (2016). **45Impressive Tinder Statistics**. Retrieved from <http://expandedramblings.com/index.php/tinder-statistics/>
- Tikkanen, R., & Ross, M. W. (2000). Looking for Sexual Compatibility: Experiences among Swedish Men in Visiting Internet Gay Chat Rooms. **Cyber Psychology Behavior**, 3(4), 605-616. doi:10.1089/109493100420205

- Ubois, J. (2013). Personal digital archives : What they are, what they could be, and why they matter. In D. T. Hawkins (Ed.), **Personal Archiving: Preserving Our Digital Heritage** (pp. 1-9): Information Today.
- Wilson, J. Z., & Golding, F. (2015). Latent scrutiny: personal archives as perpetual mementos of the official gaze. **Archival Science**, 16(1), 93-109. doi:10.1007/s10502-015-9255-3
- Winetrobe, H., Rice, E., Bauermeister, J., Petering, R., & Holloway, I. W. (2014). Associations of unprotected anal intercourse with Grindr-met partners among Grindr-using young men who have sex with men in Los Angeles. **AIDS Care**, 26(10), 1303-1308. doi:10.1080/09540121.2014.911811
- Wingo, S. (2012). **Preserving personal digital files**. Retrieved from [http://www.lib.umich.edu/files/services/preservation/Preserving Personal Digital Files Guide.pdf](http://www.lib.umich.edu/files/services/preservation/Preserving%20Personal%20Digital%20Files%20Guide.pdf)
- Zipf, G. K. (1949). **Human behavior and the principle of least effort; An introduction to human ecology**. Cambridge, Mass.: Addison-Wesley Press.